ЗАБЕЛЕЖКИ КЪМ РЕШЕНИЯТА НА ЗАДАЧИТЕ ПО ДАА ОТ РЕДОВНАТА СЕСИЯ В СУ, ФМИ (08. 02. 2016 ГОД.)

Задача 1 б може да се реши за линейно вместо за квадратично време чрез алгоритъма от подусловие "а", т.е. търсене в ширина. Отново разглеждаме насочен мултиграф G(V,E), чиито върхове са предметите, а ребра — предложенията за замяна. Всяко ребро съдържа не само номера на човека, направил предложението, но и най-късния възможен момент на замяната. При търсенето в ширина за всеки връх u пазим момента t на първото достигане, а в опашката на търсенето добавяме само онези ребра, излизащи от u, чийто момент $\geq t+1$. Например, ако сме стигнали до някой връх за 3 стъпки, то при обхождане на наследниците му има смисъл да преминаваме само по такива ребра, чиито замени могат да бъдат извършени на стъпка $\mathbb{N}$ 4, $\mathbb{N}$ 5, $\mathbb{N}$ 6 и т.н.

```
BFS(G(V,E), s, f)
 1 if f = s
 2
         print "Няма нужда от замени: желаният предмет е у нас."
 3
         return
 4 for v \in V
          v.state \leftarrow unexplored
 5
 6 s.state \leftarrow open
 7 s.time \leftarrow 0 // s е предметът, който имаме отначало
 8 \quad Q \leftarrow \text{CreateEmptyQueue}
 9 Q. Append(s)
10 while Q \neq \emptyset do
         u \leftarrow Q. ExtractFirst
11
         t \leftarrow u \cdot \text{time} + 1
12
13
         for \langle v, \text{ offerer, deadline} \rangle \in \text{Adj}(u)
              if v. state = unexplored and deadline \geq t
14
15
                  v.state \leftarrow open
16
                                         // предметът, който сме заменили за предмета v
                  v. parent \leftarrow u
                  v. giver \leftarrow offerer // човекът, от когото сме получили предмета v
17
                                         // моментът на замяната
                  v.time \leftarrow t
18
19
                  if v \neq f // f е предметът, който искаме
20
                       Q. Append(v)
21
                  else
22
                       // желаният предмет е намерен
23
                       // отпечатваме редицата от замени в обратен ред
24
                       while v \neq s do
25
                           u \leftarrow v. parent
26
                           t \leftarrow v.time
27
                           h \leftarrow v. giver
                           print "Заменяме", u, "за", v, "в момента", t, "с човека", h, "."
28
29
                           v \leftarrow u
30
                       return
     print "Не можем да се сдобием с желания предмет."
```

Този алгоритъм е конкретна реализация на търсенето в ширина, затова времевата сложност е линейна: $\Theta(m+n) = \Theta(k)$, тъй като $m=k, \ 0 \le n \le 2k$, следователно $k \le m+n \le 3k$. Условието допуска квадратична сложност с цел по-голямо разнообразие от възможни решения.

Задача 2. Оригиналното решение прилага алгоритъма на Дейкстра, като модифицира теглата на ребрата на графа: заменя всяка от надеждностите с отрицателния ѝ логаритъм. Вместо това можем да променим алгоритъма, а да запазим теглата (т.е. да не логаритмуваме надеждностите):

- Инициализираме върховете с минимални стойности, например 0 или -1.
- Инициализираме началния връх с 1.
- При натрупване на надеждностите използваме умножение вместо събиране.
- При избор на текущ връх и при релаксация търсим максимум вместо минимум.

По принцип класическият алгоритъм на Дейкстра *не може* да търси най-дълъг път в граф. Причината е, че дължините на ребрата се натрупват чрез събиране, което води до неограничено нарастване. Заменянето на събирането с умножение не спасява положението. В тази задача обаче сме облагодетелствани от факта, че надеждностите на комуникационните канали са между 0 и 1: умножението на все повече надеждности води до намаляване на произведението, така че *в този конкретен случай* алгоритъмът правилно ще търси най-дълъг път.

Задача 3. В много решения се прави опит за прилагане на *алчен алгоритъм*. За съжаление, тези решения са неправилни.

Пример 1: Намираме най-големия точен квадрат, ненадвишаващ n. Изваждаме го от n и към остатъка прилагаме същата стратегия. Продължаваме, докато получим 0. Например при n=10 намираме 9, за разликата 10-9=1 намираме 1, остава 1-1=0 и спираме търсенето; получено е представянето 10=9+1, което наистина е оптимално.

Контрапример 1: При n=18 намираме 16, за разликата 18-16=2 намираме 1, за новата разлика 2-1=1 пак намираме 1, остава 1-1=0 и търсенето приключва; получено е представянето 18=16+1+1, което обаче не е оптимално: 18=9+9 е по-кратко.

Пример 2: Въвеждаме втори параметър $k \leq n$ и търсим представяне на n като сбор от най-малък брой квадрати, ненадвишаващи k. Решението на оригиналната задача се получава при k=n. За да има по-малко събираеми, се стремим те да са възможно най-големи. Ето защо намираме най-големия точен квадрат, ненадхвърлящ k, т.е. $|\sqrt{k}|^2$, и го добавяме в сумата

колкото може повече пъти, т.е. $\left| \frac{n}{\left| \sqrt{k} \right|^2} \right|$ пъти. За остатъка прилагаме същия алгоритъм.

Например при n=10 и k=10 намираме $\left\lfloor \sqrt{k} \right\rfloor^2=9$, което може да се добави в сбора само веднъж; остатъкът 10-9=1 е точен квадрат; получава се представянето 10=9+1.

Контрапример 2: При n=243 и k=100 числото 100 може да участва в сбора най-много два пъти. За остатъка 43, както и да продължи изпълнението на алгоритъма, ще са нужни поне три точни квадрата, например 43=25+9+9 (два квадрата не стигат, защото 43 дава остатък 3 при деление на 4). Така за 243 ще са нужни общо поне пет квадрата: 243=100+100+25+9+9 според този алгоритъм. В действителност можем да минем с три квадрата: 243=81+81+81. Следователно алгоритъмът не е правилен.

Задачата може да се реши чрез ∂ инамично програмиране, както е показано в публикуваните решения. Този алгоритъм има сложност $n\sqrt{n}$. Възможно е да се състави по-бърз алгоритъм, ако се използват някои сведения от теорията на числата.

Задача 5 може да се реши по още един начин:

- 1) Намираме най-малкото число x в масива.
- 2) От всички числа в масива изваждаме x-1.
- 3) Сортираме получения масив от положителни числа.
- 4) Към всички числа в масива прибавяме x-1.

Тази редукция също има линейна времева сложност и работи коректно.

Пример: Ако даденият масив е (9; 8; -5; 3; -4), намираме x = -5, изваждаме x - 1 = -6, т.е. прибавяме 6, и получаваме нов масив: (15; 14; 1; 9; 2). Сортираме го: (1; 2; 9; 14; 15); след това вадим 6 от всички числа: (-5; -4; 3; 8; 9).